

POSUDEK

oponenta

na diplomovou práci studentky Petry Holíkové na téma:

Některé formy trestné součinnosti

Domníval jsem se, diplomová práce bude pojednávat převážně o „Některých dalších formách trestné součinnosti“ obsažených v hlavě X, dílu 8 zvláštní části trestního zákona. Obsahem diplomové práce jsou však téměř všechny formy trestné součinnosti, což je téma jednak nadměru široké a jednak příliš neodpovídá názvu diplomové práce („Některé formy...“).

Diplomová práce čítá 65 stran, ovšem zejména v její první polovině zřejmě text neodpovídá normostranám, takže jinak by počet stran byl zřejmě ještě menší.

K systematice diplomové práce nemám zásadní připomínky, když po úvodní kapitole následuje výklad pojmu a znaků trestného činu, dále historický vývoj trestné součinnosti na našem území, právní úprava *de lege lata*, srovnání se zahraniční (slovenskou a německou) úpravou, závěr a cizojazyčné (anglické) resumé.

Druhá kapitola o pojmu a znacích trestného činu je pojata sice široce, ale poměrně obecně. U subjektu trestného činu na s. 11 mělo být zmíněno, kdy se jedná o speciální, resp. konkrétné subjekt.

Třetí kapitola je věnována historickému vývoji trestné součinnosti na našem území, ovšem je pojata více než stručně (což ostatně platí o převážné části diplomové práce).

Pokud jde o čtvrtou kapitolu pojednávající o současné právní úpravě, měla být daleko podrobněji vyložena zásada akcesority účastenství i institut pokračování v účastenství (s. 21, 22). Na posledně uvedené straně autorka uvádí, že ve srovnání s jinými zeměmi (Německem, Švýcarskem a všeobecně zeměmi které mají dualistický systém), je u nás organizátor pouze účastníkem, kdežto v těchto zemích je hlavním pachatelem. Není ovšem zřejmé z jakých pramenů autorka tento názor odvodila. Na s. 25 autorka ponechala svoji poznámku „Jaká je to strana v komentáři ???“. Závěrečné redakci své diplomové práce tedy nevěnovala příliš velkou pozornost. V oddíle 4.5.1 pojednávajícím, opět velice stručně, o výměře trestu, nezmiňuje mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 5 TrZ u pomoci k trestnému činu, a navíc nerozumím jejímu názoru, že pro výměru trestu není rozhodné zda účastenství bylo ve formě organizátorství, návodu či pomoci (s. 32). Výměrou trestu by se proto autorka měla při obhajobě diplomové práce velmi podrobně zabývat.

Lépe než předchozí kapitoly (zejména podrobněji) je zpracována pátá kapitola o vybraných formách trestné součinnosti. Trestní odpovědnost advokáta za nepřežazení a neoznámení trestného činu však měla přece jen detailněji analyzovat (s. 45). Naproti tomu poměrně dobrou úroveň má rozbor organizované zločinecké skupiny a trestní odpovědnosti jejích členů na následujících stranách této kapitoly.

Co se týče komparace naší právní úpravy s právními úpravami Slovenska a Německa, nesdílím autorčin názor, že by slovenský trestní zákonodárce právní úpravu nepřekážení a neoznámení trestného činu znepřehlednil, když ji omezil na trestné činy, které mají horní hranici nejméně 10 let a trestné činy korupce. Nepodsouval bych slovenskému zákonodárci, že si „tím chtěl nejspíše zjednodušit práci“ (s. 58). Vždyť přece je zřejmé, že se jedná, vedle korupčních deliktů, o zvláště závažné zločiny, které mají svá specifika i v českém trestním zákoníku. Netvrdím, že jde o lepší úpravu, ale rozhodně se tato úprava lépe pamatuje, než česká právní úprava, v níž je v § 367 a § 368 TrZ velice dlouhý výčet trestných činů, u nichž je nepřekážení, resp. neoznámení, trestné.

Velice diskutabilní je též názor obsažený v závěrečné kapitole, kdy autorka doporučuje zákonodárci zpřísnit tresty za účastenství. Vždyť účastenstvím se trestní odpovědnost rozšiřuje nad rámec skutkových podstat trestných činů, účastenství je akcesorické k pachatelství a platí u něj i zásada subsidiarity k pachatelství či spolupachatelství. Tyto názory však nelze autorce vytýkat, ovšem co jí lze vytýkat, je celkově poměrně povrchní zpracování tématu a nedostatečnou práci s publikovanou odbornou literaturou.

Předběžně proto hodnotím diplomovou práci na samé hranici třetího klasifikačního stupně. Předpokládám, že při obhajobě autorka prokáže větší znalost problematiky, k níž byl tento posudek kriticky zaměřen.

V Plzni dne 8. května 2012

JUDr. Jindřich Fastner
oponent

